

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

↳ Sserbske njedźelske lopjeno. ↳

Wudawa so kóždy šobotu w Šsmolerjez knihčizničcejni w Budychinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedpřatu 40 pj. dostacž

9. njedźela po šwjatej Trojizy.

Lut. 16, 1–9.

Wo kšesćizijanskej mudrosczi rěczy tu tón Knjes, Wón rošestaji, so dyrbja džěczy teho šwětkla runje tak mudre bycz w duchownych wězach kaž džěczy teho šwěta we šwětnych. Teho dla pothwali njepraweho šastojnika, so wón běšče mudrje činił a s tym tym šwejim praji: budžeće tež ny tak mudri w šwojej šchlachće. Kał husto je tola tón Knjes runje ke kšesćizijanskej mudrosczi napeminał. „Budžeće mudri kaž hady“ wón rjeknje. Dale „šchtóž te moje šłowa šlyšchi a čini je, teho pschirunam ja mudremu mužej, kiž je šwój dom na škalu natwaril.“ A w pschirunanju wot džěšacž knježnow chze s tymi piecz mudrymi tym šwojim tež herempel praweje kšesćizijanskeje mudroscze dacž. A njeje dha runje nětk to napominanje tak jara trěbne: budžeće mudri, kšesćizijenjo? nětko, hdžez džěczy teho šwěta tajku mudroscž we šwojich šwětnych wězach wopokasuja a našchi njepšhecželjo tak mudri šu we šwojej šchlachće, so šo husto štrožimy tajkeje čzertowškeje mudroscze?

Dha budžmy mudri, lubi kšesćizijenjo, kaž džěczy teho šwěta we šwojich wězach!

To pak je prawa kšesćizijanska mudroscž, hdž

1. wšchezo šaš wróczjo hladamy na šwoje škutfowanje a šo pruhujemy, hacž šmy živi boli k čzesczi našcheho njebieskeho Knjesa a k šbožu tych čzłowjekow,
2. tež pak do přědka hladamy a šebi prajimy, wotrachnowanje tež ša muje pschindže, a

3. nětk, kaž dolho tu hišchće šmy, to šwoje šwěru čzini-
my, šchtož našche šbože wuczini.

1. Kał mudry bě tola tutón nješwěrný šastojnik. Jako bě psched šwojiu knjesom wobštorženy, so je jemu jeho kubla pschecžinil a tón knjes jeho k šebi šawola a k njemu džěšče: Šchto to šlyšchu wot tebe? dha njeje přěł, so je šle čzinił, ně, hdž wróczjo hladasche na šwoje žiwjenje, jeho šwědomnje jemu praji: ty šy nješwěrný byl. A kajki nješwěrný šastojnik bě, s teho widžimy, so dale šwojeho knjesa šjeka pola jeho dolžnikow k šwojemu wužitkej. Jene drěczjo teho šwěta, ale kał mudry we šwojej šchlachće. So bnychu kšesćizijenjo tež tak mudri byli we šwojich wězach! My wšchak šmy wšchitzy tež šastojnizy a to w šlužbi najbohatscheho knjesa, našcheho Boha, pschetož wšchitko, šchtož je w njebiesach a na šemi, jemu šlyšcha. Wšchitke našche kubla šu nam dowěrjene. Našche powo-
lanje, našch dom a dwór, našche čzělo, našch rojom, Bože šłowo, štaršchi a džěczy, muž a žona, našch wótzny kraj šu lute Bože dary. To wšchitko dyrbišch wopušchćicz a do Božich rukow wróczjo dacž. Kał šy s nimi hospodaril? Budžesch tež psched Bohom wobštorženy, jako by ty jemu jeho kubla pschecžinil? Šchtož wšchak nješy nałožil we šlužbje teho Knjesa, k Božej čzesczi a k twojemu a tych twojich šbožu, šy pschecžinil. O kał někotremu njeprawemu šastojnikkej dyrbi tón Knjes tak tež pschiwolač: šchto to šlyšchu wot tebe? Kał mi nješaplačišch moje dowěrjenje, k tebi! Šchto to šlyšchu wot tebe, so šy w twojej šlužbje, w kotrejž dyrbišch tak šwěru škutfowacž a druhim bycz se šprawnym, šmilnym, pschecželuimym knjesom a wódže-

rjom te mni we słowach a żywieniu, nětko tak nješwěrnny, njeoposlušny, so jich wjele s twojimi słowami a khodzenjom skasnyšch? Schto to słyschu wot tebe, so twoje czěło, kotrež dyrbi tempel šwjateho ducha bycz, wobmasašch s nje-pózcziwošču a s druhim hrosnym czinjenjom? Schto to słyschu wot tebe, so twój rošom, kotryž šym tebi k temu daril, so by džen a bóle moju wěrnosć póšnal a wušnal a druhich k njej wjedl, nětk k temu trjebašch, pschecziwo mi myšlicz a rěczecz a šebje a druhich šawjeszcz! Schto to słyschu wot tebe, so te šemiste kubla, kotrež šym czi wobradzil, so by šebje a tych šwojich s czěšču sežiwil, moje kralestwo twaril a khudym pomhal a mótznemu krajej woprowal, nětk s gramnoszczu nahromadzišch w pjenježnej luboszczu šy šjebaty a nješmilny? Schto to słyschu wot tebe, so šwoje džěczi, kotrež dyrbial woczahnycz w bohabojasnoszczu a we wšchém dobrym a prawym, wostajišch bjes napominanja, modlitwy, šchtrašowanja, dobrego hexempla, so khodža na hrěščnych puczach a naczinjeja druhim šchodu a pohóršchenje? Schto to słyschu wot tebe, so twojich šarschich, kotrychž šym czi tak dolho pschi živjenju šdžeržal a psches nich wjele dobrego wopokasal, nětko tak šrudzišch s wótrymi słowami a njechašch jim wumjenit dacz a jich hladacz? Schto to słyschu wot tebe, so je twój dom město njejednoty, hadrowanja a šakrowanja, hdžez dyrbiče šebi tola pomoznižy bycz sa czašne a wěczne živjenje? Schto to słyschu wot tebe, so moje słowo tak mało šlyščišch a jo šazpivašch a hdžy jo šlyščišch, tola po nim nječinišch? Schto to słyschu wot tebe, so šwojemu mótznemu krajej njechašch dacz šwoju pomoz, šwoje modlitwy, kotrež nětk tak trjeba, ale s twojimi rěczemi druhich błudzišch a jich nježakomnych a bojašlinnych czinišch? Šaj, šchto słyschu to a druge wot tebe? Ach, tuto „wot tebe“ móže drje Bóh kóždemu mjes nami bóle abo mjenje pschwołacz; wšchak šmy wšchitzy psched nim wobškorženi, jako bychmy jemu jeho kubla pscheczinili. To chžemy šebi jeno pschezo šašo prajicz, tež dženska, hdžez wo njeprawym šastojnišch šlyšchimy, so tež my nješmy psched Bohom a człowjekami tak czinili a khodzili, kaž šo to Božim džěczom šaleži. To wopomnicz, tak šwoje živjenje pschezo s nowa wobhladacz w šchpihelu Božeho słowa, šwój hrěch póšnacž a wušnacž, to je prawa mudroszcz sa šchesczizjana. Tam je polěpschowanje móžne.

2. K temu pak dyrbi dale pschicž, tež do přědka hladacz a šebi prajicz, so wotrachowanje pschicž. „Czi rachnowanje wot šwojeho šastojnišch, pschetož ty njebudžesch móž dale sa šastojniča bycz“, tak tu bohaty muž rjeknje. A tón šastojnič šo temu nješmjeje, ale to sa wěrnó ma a praji šam pschi šebi: „mój knjes to šastojnišch wote mnje bjerje.“ Tak džěczo teho šwěta! A džěczi teho šwěta nochžyłe tež tak mudre bycz we šwojej šchlachče? Ně, praj šebi to pschezo šašo: tón džen pschicž, hdžesch tón knjes to šastojnišch tež wote mnje wšmje a mi praji: „ty njebudžesch móž dale sa šastojniča bycz“, hdžez budže kóždy wšaty s teho, šchtož bē jemu jow date, kral wot šwojeho tróna, duchowny wot šwojeje wošady, wučer wot šchule, bur wot kubla, bohaty wot šwojich pjenješ, šarschi wot džěczi, džěczi wot nana a maczerje, mandželszy jedyn wot druhého, hdžez ničto ničzo wjazy polěpschecž njemóže, hdžez je czaš nimo, dobrotu a luboszcz wopokasacz. Šdy tutón džen pschicž, šteji w Božej ruzy. Šo njeby pak naš pschewatač, napomina naš tón knjes, pschezo šašo na njón špominacz. A tón je mudry, kiž to czini. A

wón naš teho dla pschezo šašo k šebi šawoła. Njeměsch ničzo wo tym s twojeho živjenja? Šako bē ty abo jedyn tych twojich khory, jako ta pomjescz pschicž, so je twój šyn, twój nan abo drohi pscheczel wumrjel, jako ty sa šachczom lubeho wošadneho džěsche, dha je njebješki knjes tež tebi, šwojemu šastojničej, prajicz chžyl: roškaž domej a wutrobje, tež ty budžesch wumrjecz. Šlaj, dha je tón knjes tebe k šebi šawołač. A hdžy twoje lěta pricz khwataju a mozy wotebjeraju a tón knjes czi praji, so kónž s tobu budže, dha wón šwojeho šastojniča wošebje šašo k šebi šawoła. A kóždy narodny džen twojeho živjenja, kóždy kónž lěta, kóžda nježela, je šobu džen, hdžez tebe tón knjes k šebi šawoła. A šchtož czi pschi tym pschezo praji, je to: „czi rachnowanje wot twojeho šastojnišch“. Šaj kónž šastojnišch ma w šebi wotrachowanje. D czi błudni a šlepi człowjekajo, kiž šebi myšla, so njebudža junu wot Boha psched šud žadani a šwoju mšdu njedostanu. „Njemyleče šo, Bóh šo njeda sa šměch měcz, šchtož człowjek šyje, to budže wón žnjecz.“ Něž je žortom ale s polnej khutnoszczu je tón knjes wo poklajnych rěczach, kiž budža do wěczneho wohnja czibujeni, ale tež wo šwojej hnadže, kotruž chže pokutnym hrěščnikam, kiž chžedža šo polěpschecž, daricz. Šdyž pak je temu tak, by tola njemudrje bylo, šebi to pschezo šašo njeprajicz, niž na pschichod myšlicž, ale s lohka do dnja živy bycz. Šaj wšchak, hdžy džěczi hrajtaju, dha šo temu nježiwamy, ale hdžy to doroszczeny czini, je to wulka njeprawda.

3. Teho dla šlyšča hiščeže te šchesczizjanskej mudroszczu, tón czaš šwojeho šbytkneho živjenja wufupicz, a czinicz, šchtož k šbožu pomha. Njeprawy šastojnič je to na šwoje wašchne czinil. Šako šwoju minu šesna a jemu šchtraša hrosny, praji šebi hnydom: šchto dyrbi ja czinicz? Šak móžu šebi w mojej nušy pomhacz? A hdžy je šebi wšcho pschemyšlič, šo hnydom rošbudži. „Ša wēm, šchto ja czinicz chžu, praji šebi a czini šebi dočnikow šwojeho knjesa sa pscheczelow, so bychu czi jeho, hdžy ma tradacz, do šwojich domow horje wšali. Tak chžemy tež my, kaž dolho hiščeže šwoje šastojnišch mamy, šo prózowacz sa šbožnoszcz šwojeje dušhe, sa Božu czěšč a šbože tych šwojich a šwojich šobuczłowjekow. Šsy tež wjele njepraweho czinil, wšchak je hiščeže hnadny czaš. Šraj tež: šchto dyrbi czinicz? Tón knjes šam czi wotmolwi: „czinče šebi pscheczelow s njeprawym mammonom, so woni, hdžy wy tradacze, waš bychu horje wšali do wěcznych hētow“. Šwoju wěru s luboszczu pschicž, s luboszczu k njemu a k człowjekam wón napomina. Wón je tón přeni, kiž budže potom naš pscheczel. A jeho a człowjekow sa pscheczelow měcz, je to najrjeniče sa czaš a wěcznoszcz. Šdyž k wumrjeczu pschicžesch, mašch potom šarěcznikow, so šbožny budžesch. A potom hiščeže to druge mudre. Tón šastojnič tu je prajil: „kopacz ja njemóžu, prošycz šo hani-buju“. Ša czi pak praju: kopaj ty šwěru; šchtož chže měcz, dyrbi rycz. Twoja wutroba je ta rola, tu pschekopaj s kopaczom pokuty a wšmi to dobre šymjo horje, Bože słowo, a pschicž wjele plodom. A nješanbuj šo prošycz. Šrosch Boha, so by czi hrěchi wodač a cze wufwjećil, so by hiščeže Boži człowjek byl. Šchtož tak šwój šbytkny czaš živjenja wufupi, tón je prawje mudry. Tón pschi wotrachowanju w pschichodže jeno dobre dostawa. Nječ šo tež mi a tebi tak štanje. Budžmy wšchitzy jako šchesczizjenjo jeno mudri. Šamjen.

Wo swobodze křesćizana.

(Přeracžowanje, hl. č. 29.)

Luther w přenim hlownym džělu smutskowneho, duchowneho cžłowjeka pšchedstaja, so by widžak, sčto k temu křuscha, so by pobožny, swobodny křesćizjan byk a rěkak. Smutskowny cžłowjek so wusprawni, bywa pobožny, swobodny a sbóžny pšches wěru, kotraž jeno njeczínjesche, so duscha bóžskemu křowu runa bywa, ale wona jeho s Křystuškum křamym sjednocza kaž njewjestu s jejnym nawoženju. K duchownemu kralowstwu a měšchnistwu so s Křystuškum sjednoczena duscha posběhnje. — Potom Luther w druhim hlownym džělu so k swotkownemu cžłowjeki wróci a chze tudy tym wotmolwicz, kiž so na jeho přjedawšich rěčach pohóršchija a praja: „čeho dla so potom dobre skutki pšchikafane? tak chzenty dobře myšle byč a ničo njeczínicz.“ Ně, wón wotmolwi, niž tak! By drje tak byk, bywasch-li jeniczny smutskowny cžłowjek a by-li so hižo zyle duchowny scžinik, sčtož hač na řudny džěk so nještane. Wón najpředy wo tym rěči, so cžłowjek w křamym křowim cžěle wostawa a dyrbi tuto wodžicz. K temu so dalsche wutkadowanja wo skutkach s zřla a jich poměrje k prawdosčzi a pobožnosčzi křesćizjana pšchikafuja. Potom wupraja so Luther wo tych skutkach, kiž ma křesćizjan pšchicžiwu druhim ludžom cžinicz, k cžemuž wošebje nakřilna, křuzaza křědžnowež we wěrje hiščeže křabych bratrow křuscha.

Tak tale knižka roskladuje, sčtož běšche Lutherej jadro jeho zřleje wučzby a wšcheje bóžskeje sbóžnowazeje prawdy. Žadny jeho dotahny spřow njeje tořame k tak dořrawjenemu a křabnenu wuřasčzi pšchikafu, kaž tóule křótki, rucze nacžiknje-ny rosklad s tymi bohonymi, wšcho wopřichijazymy a s dobom tak jednorje do slawow džělenymy skutkownje naboženškimy sa-kladnymy myšlemi, s tey so wyřoko sběhazej a sařo tak ponižnje a lubošnje běžazej rěčju, s tym křobkym, křesćizjanym hordym a řdobom tak ponižnym, džěcžazy pobožnym a sbóžnym duchom. Pšchi tym křineža tu, hđžež ma Luther wo hřubinach žiwjenja w Bosh rěčez, sařo zřle te hřobž tamneho němiskeho potajnejštwu, kotřez je sa jeho křamgne rošwicze so tak wažne scžiniko. Jeho spř so k najnadobnišchim křeznicžkam teho křameho pšchikafuje. Ale kak stej tamny njedowuřlědžiwý Bóh, do kotřehož tamne potajnejštwu wučzešche dusche ponórječ so, pola njeho nětko tak jařnje jako tón Bóh, kiž wšcho bohastwo křowich křubow wě-řazymy duscham wotamkufe. — Wumjetowalo je so jemu, so se křowej wučzbu wo měrje dobrým skutkam a pěknyim waschujam seřchłodži. Wón je na to nětko křótko a řdobom tola hiščeže do-řpownišcho a jařnišcho džžli we křowim přjedawšim „Předowanjju wo dobrým skutkach“ wotmolwił.

Leo X. ždy njemóžesche a njehasche tuto wotmolwjenje Lutherowe rořymicz. —

(So „Křótkin, Martin Luther, Bd. I S. 387 ff.“)

* * *

Wotdžel 1. So bychmy s cžista seřnali, sčto křesćizjan je a kak so se křowodu ma, kotřuz je jemu Křystuř dobył a dał, wo cžimž křwj. Pawol wjele piřa, chzu ja tutej dwě wobsamkřeni stajicz:

Křesćizjan je se křowodnym křnjěsom nade wšchěmi wěžamni a nikomu poddany;

Křesćizjan je se křuzobnym wotrocžkom wšchěch wěžow a křóždemu poddany.

Tutej dwě řadže stej jařnej, křwj. Pawol 1. Kor. 9: „Ja křym křowodny we wšchěch wěžach a křym so křam wšchitkim sa wotrocžka scžinik“; dale k Romš. 13: „Njebudžeže nikomu ničo winowacži, křiba to, so so mješ křobu lubujezče.“ Lubošez pak, ta je křuzobna a poddana temu, sčtož lubo ma. Tak tež wo Křystuřu

k Galat. 4: „Bóh je křowojeho Sřyna pškal, wot žónskeje narodže-neho a řakonjey poddaneho scžinik.“

(Přichodnje dale.)

Duchowny a cžělny, abo: Nowy a starý cžłowjek.

Słóž: Ja s njebjez dele pšchindu atd.
We wěrje křesćizjan sbóžny je
A w Křystuřu wšcho jamože;
Pšches křowo sjednoczeny s nim,
Sso živi s mamta njebjekim.

Kaž s nawoženjom njewjesta,
Tak duscha se Sbóžnikom ma
Wřchař itowarščenje najkřubšche
A njesachodne wjeřele.

Sso cžłowjek nowy mjenuje,
Kiž byčza duchowneho je,
A wolu Bóžu dopjelija,
So Bóže řpodobanje ma; —

Pak cžłowjek cžělny bėduje
Se skutkami so wobštajnje
A tola starý wostanje
A k sbóžnosčzi pšchicž njemóže.

Wón lubošez Bóžu nješnaje,
Kiž nowe dawa žiwjenje;
Chze s pokleeža so wukupicz
A sbóžnosčez řebi sařkřuzicz.

Je to pak zřle njemóžwo,
So křam by wuřwobodžil so;
Ně, křowodny je jeno tón,
Kiž so se Sbóžnikoj dał wřchón.

Sčtož wučobnik je řesufa,
Wřcho s jeho možy dokonja;
Sčtož Bóži řakon porucža,
Wón cžinicz jenak požada.

So Bóh je lubošez woprawdže,
Je sbóžne jeho řhonjenje.
Duž Bóha sařo lubuje
A w křuzbje Bóžej křwěru je.

Tež křuzi řwólnje bliřšchemu
We křowim zřlyim žiwjenju,
— Slej, wěrna to je křowoda,
Hdyž wučobnik řy řesufa! —

Džěk 2. augusta.

Přched tjjomi lětami! Wójna bu! Po tjjoch lětach! Wójna je, pšchezo hiščeže je! Přched tjjomi lětami! Wójna! Sčto to bė, wójna? Wójnowanje sa wótžny křaj a domišnu!? So bych to lěpje řošymik a řebi pšchemyřlik, wučeznych na hřřku pšchede wřu. Pšchede mnu wjeřka lubošna; tam Bóži dom, řtražujo nad nej je křowej móžnej wěžu; dokolo wokolo hona řohnowane bohacze s řlodami, a řuzodne wjeřki; wřchšche wřcheho wřřoke módre

njebjo! To je domišnja! Tajki je wótzny kraj! Tutón schitacž f brónju želešnej czahnu do wójny hynojo, nanajo, mandželšy, bratsja, czi, kotšiz žu nam najlubschi! A f nimi cžehnje runje taž domach wostawa lubošč f wótznemu krajej, jahorjenošč, smužitoseč, fhroblošč, žwěra, dowěrjenje na dobyče a wěštošč žwojeho prawa.

Bě to wójna? Bě jenož to wójna? Ow ně! Do domišny, do wješki, do domow, do wutrobow pschicžahnu drušy, tam, hdžež czi lubi wuczahnu, a tam tež, hdžež nichtón hiščeže do pola nje-trjeba. A czi drušy struchli hoščo, struchlošč pschinoschejo: nastróženje tón přeni, a f nim to tšchepotanje, a potom ta bojšošč, ta styšnosč, a ta nještroschtwošč f tym sadwělowanjom. A nješ tutymni struchlymi hoščemi drušy, jich pschewodžejo: małowěra, pschiwěra, njewěra. A hdže jow pschicžahnu tueži njepróšeni hoščo? Njewidžach jich na puczach, běchu tu wožrjedža domišny, wožrjedž wješki a běchu tu tež hžo w domach a we wutrobach! Mi bě taž, kaž jo njebychu to žuši byli ale domjazy! — A domjazy tež sažo niz, hewak njebychu hiščeže drušy, kotšiz do domow, do wutrobow pschistup pytaču a namafachu, žo wo to prózowali a starali, jim ruma a měštua šapowjedžicž a njepróšewostajicž. A sčto to běchu, cžile drušy. To bě ta wěra, ta lubošč, ta nadžija, ta dowěra; a jim kaž f podpjerje a f pomozhy ta biblija, ta modlitwa, tón fhěrlušč, to žłowo Bože, rěčžane a pižane. A f dobom, tueži pošledni kaž tamni, woni wostachu tu domach a cžehnjechu tež žobu won f tymi wojowarjemi. —

Bě to nětko wójna? Albo sčto bě wójna? Za jena myšl napjelni nje: Niz jeno wo tutu domišnu taž lubošnu, niz jeno wo wótzny kraj nam taž drohi, budže a dyrbi žo bieč tuta wójna; wo wjazhy to hiščeže dže: tež wo tón raj wěčžny Boži, niz taž, so by wón psches naž a našče wójska wukhowany byl, ně, taž, hacž bychmy my a našch lud sa njón, sa tón raj wěčžny Boži wukhowani byli!

* * *

Pšched tšjomi lětami! Wójna bu! Po tšjoch lětach wójna je, pschezo hiščeže wójna je. Sažo steju na hóržy pschede wžu. Sčto je wójna? Sčto je tuta wójna sa naž? Sčto dyrbi wona byčž? Dobyče a wyštanje je wona była, runje taž pak žarowanje a žrudoba! Wojowanje, hobrške wojowanje a prózowanje, horze prózowanje bywa wona! Sa tymi přenimi žu wuczahnyli drušy, mnošy! S tych přenich, f tych druhich žo wróčicžu jich wjele, žranjeni, bratschi, a f tych přenich, f tych druhich žo nje-wróčža wjazhy jich mnoho; tam w Božim domje te wěžny powjedaju nam wo tych, kotšiz dowojowachu tu wójnu. Sa nich, dofelž žwěrní běchu hacž do pošlednjeho, bu ta wójna dobyče, a sa nich po wšchém bėdženju a wojowanju bu mēr, tón wěčžny mēr w Božim wěčžnym raji, a taž wopravdže ta wójna skóncžena a dobyta. Tola sčto tuta wójna sa naž, sa našch žyhy lud?

Žně žu! Se žnještkeho džěla wucžezechu woni psched tšjomi lětami a wšcho džělo domach kaž wonkach bu wójnske džělo, wojowanje, pschetož njepróšewostajicž wojowasche a wojuje f brónju kaž se wšchědnyh fhłěbom pschecžiwu nam. A hdžž bě lěto žo minylo, žuche lěto bu a nowy strach, wójniški strach nam hrožezche. A hdžž sažo lěto žo miny, wofro bu, jara wofro a sa wofrotu pschidžez žyma, strašžna dołha žyma, taž so nusa, wójniška nusa wulka bu. A sažo žu žně, po tšjoch lětach, a wulka, wulka žuchota! Šladaj na pola, na kufi, na sčtomy! Šladaj do bróžnjow, pinzow, komorow, haj na wuhlowne hromady! Sčto je wójna! Nusa, wulka nusa! A kaž tu nutškach ta nusa, taž tam wonkach pschiběrasche a pschiběrasche tych njepróšewostajicž žyła! — 25 ludow wojuje wšchaf nětko pschecžiwu nam a našchim šwajškarjam! — A tych bitrow wulka liežba bywa wjetšcha. A pschiběrača je a pschiběra tu nutškach kaž tam wonkach tych struchlych hoščzi liežba

a žyła, haj, niz jeno to, f tych struchlych hoščzi bywa jich wjazhy a wjazhy nam se strašžnym njepróšewostajicž: ta bojšošč, ta styšnosč, ta nještroschtwošč a to sadwělowanje; a tola wšcho teho dla, dofelž jich pschewodžerjo nabychu mozy nad nami a našchim ludom: ta małowěra, ta pschiwěra, ta njewěra; a pod jich pschewowanjom tež drušy njepróšeni, njewitani hoščo žo sažydluja bóle a bóle: žebicžnosč, nječeznosč. Hdže pak wostawaju te tamne mozy, kaž lubošč f wótznemu krajej, jahorjenošč, smužitoseč, fhroblošč, žwěra, dowěrjenje na dobyče a wěštošč žwojeho prawa? Wone žu tu hiščeže, a džěla možnje tu postupuja, tola f taž někotreje wutrobhy, f taž někotreho domu ta jena abo ta druha tu wustorkana je! Njeje to žrudno a džiwno? Šrudno to je, jara žrudno, tola džiwno niz! Džiwno niz teho dla, dofelž nicžo tu na žemi njewobšteji, fhiba to, sčtož je twjerdže sažožene we wěrje na Boha teho Šnješa a toho, kotrehož je poškat, na Žesufka Šhryštufka. A taž tež jena lubošč f wótznemu krajej, kotraž je jeno na žebje sažožena njewobšteji, ale jenož jena lubošč f wótznemu krajej, kotraž je sažožena psches wěru na Boha teho Šnješa a kotraž we wěrje žo na nim natwarja. A kajžeje wěry, kelfo tu je? Pšchi špocžatku wójny wjele, jara wjele žo nam šdasche! Dženža po tšjoch lětach, malo, Bohu budž škoržene, jara malo tajžeje wěry tu je! A duž hješ džiwa, so ta lubošč, ta nadžija ta dowěra bu bóle a bóle podtkóžena a wuputana a sadušchena; pschetož ta wěra jim tola njepróšewostajicž na pomoz f bibliju, f modlitwu, f fhěrluščom, f rěčžanym a pižanym Božim žłowom. To jene je žo sažylo bóle a bóle, so tuta wójna žo njebyje jenož wo tutón našch žemski wótzny kraj, ale so tuta wójna dže na wšchém pošledku tež wo to najdrožiče, najwjetšche, wo tón raj wěčžny Boži, niz taž so by wón psches naž a našče wójska wukhowany byl, ně taž, so bychmy my a našch lud sa njón wukhowani byli.

To je wulka wójna dženzža po tšjoch lětach, to bě wona psched tšjomi lětami! A tón lud na wšchém pošledku to pošlednje dobyče a tón wopravdže žohnowanja pošny mēr žebi do-budže, kotryž we tutej wójnje žo pschedobudže, f tej jenej wěštoščzi a wěrje: „Boži lud dyrbi bječ a Bohu žlužicž tu na tutym žwěče we wójnje kaž w měrje; potom směju žwój wótzny raj we wěčžnosčzi; potom Bóh tón Šnješ mi tež da a šđerzi mój wótzny kraj tu na žemi!“ So bychmy my tola tón lud byli!

S tajkeho stejniščeža hladajo do wójny a na wójnu a taž žrošnyjo tutu wulku wójnu budžemy žebi wědomni teho, sčtož wójna je, budžemy my tež žrosemieč, cžeho dla nimu tych nještroschtwošč njepróšewostajicž dofolka wofolo naž tež hiščeže telko wójnskeje mišy nutškach w kraju, cžehodla žuchota, wofrota, žyma a sažo žuchota, strašžna žuchota a f njej fhutna hospodarška nusa. Žehodla mjenužy, so by našch lud f tajkej wulkej a wobšbožazej wěštoščzi a wěrje žo pschedobyl a pschecžičezal a w tutej wěrje a wěštoščzi tutu wójnu wjedł.

Duž po tšjoch lětach, dajmy sažahnyčž a bydlieč w našchich wutrobach tu domach kaž tam wonkach tej wěrje, kotraž je lubošč f Bohu, nadžija a dowěra na Boha! Dajmy ruma w našchim žiwženju, wojowanju, džěle, w našchich wutrobach, domach, žwójbach, w našchim ludu a wójsku, w našchich domišnje tej lubošnej, w našchim drohim wótznym kraju dajmy ruma tej bibliji, tej nawlituwe, temu fhěrluščej, temu žłowu Božemu, nječž je rěčžane abo pižane! Potom budžemy žebi wěščzi, haj, potom budžemy našhoniečž a duž wušnawacž a wyšfacž:

„Jedn twjerdy hród je našch Bóh žam
Brón dobra, žylna štafa!
Wón je wšchey našy pomha nam,
Niz je naž šapšijaka.“ Šamjen.